

6-10 LAT KUMPEL

DLA POLONII

E-MAGAZYN DLA DZIECI POLONIJNYCH Z CAŁEGO ŚWIATA
WYDANIE 3/2024

POLSKA jest piękna

ENCYKLOPEDIA POLSKI:

Znam moją ojczyznę

MÓWIĘ PO POLSKU:

Kolorowe powiedzonka

PISZĘ PO POLSKU:

WIELKIE i małe litery

POZNAJĘ POLSKĄ PRZYRODĘ:

Ptaki Polski

CZYTAM I WIEM:

Nad morzem

MOJE MALOWANKI:

Na Dzień Mamy i Dzień Dziecka

CO ZNAJDZIESZ W NUMERZE?

Cześć!

Czas przypomnieć sobie najważniejsze wiadomości o Polsce.

A potem sprawdzić, co warto w Polsce zobaczyć i odwiedzić.

A są tu niesamowite rzeczy – na przykład ogromny ogród na dachu i obraz, który ogląda się, chodząc dookoła. Będą też kolorowe powiedzonka i zadania z czytania. Sprawdzimy, kiedy napisać wielką, a kiedy małą literę. Poznamy polskie ptaki i wybierzemy się nad morze. Spotkamy się z Gabrielem z Nowego Jorku, który został laureatem konkursu „Mam w sercu Polskę!”. Sprawdzimy też, jak polskie wiersze o zwierzakach przedstawiały dzieci z Holandii, które wzięły udział w niezwykłym festiwalu Wierszowisko.

Będziemy też świętować! Dzień Mamy i Dzień Dziecka! Z tej okazji rozgadały się zwierzaki. Wypełnijcie też specjalne wpisowniczki.

Wszystkim dzieciom i wszystkim mamom chcemy życzyć spełnienia najskrytszych marzeń! Mocno Was ściskamy!

Zapraszam do czytania,
Agnieszka Wyganowska
redaktor naczelna
„Kumpla dla Polonii”

- s. 4 **ENCYKLOPEDIA POLSKI:**
Znam moją ojczyznę
- s. 6 **PODRÓŻUJĘ PO POLSCE:**
To trzeba zobaczyć!
- s. 8 **MÓWIĘ PO POLSKU:**
Kolorowe powiedzonka
- s. 10 **PISZĘ PO POLSKU:**
WIELKIE i małe litery
- s. 12 **CZYTAM PO POLSKU:**
Zadania z czytania
- s. 14 **UCZĘ SIĘ JĘZYKA POLSKIEGO:**
Dzień Matki
- s. 16 **POZNAJĘ POLSKĄ PRZYRODĘ:**
Ptaki Polski
- s. 18 **CZYTAMI WIEM:**
Nad morzem
- s. 20 **POŚMIĘJMY SIĘ:**
Żarty i rozgadane zwierzaki
- s. 22 **MOJE MALOWANKI:**
Na Dzień Mamy i Dzień Dziecka
- s. 24 **POZNAJEMY SIĘ:**
Gabriel Kaczor – laureat konkursu „Mam w sercu Polskę!”
- s. 27 **DOBRE POLSKIE KSIĄŻKI:**
O sile przyjaźni!
- s. 28 **WYDARZENIA DLA POLONIJNYCH DZIECI:**
Wierszowisko – Festiwal Polskiej Poezji dla Dzieci
- s. 30 **KARTA SŁAWNYCH POLAKÓW:**
Eliza Orzeszkowa

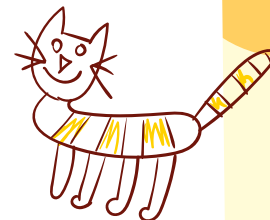

ZAPRASZAMY WAS DO TWORZENIA E-MAGAZYNU „KUMPEL DLA POLONII”! DZIECI I DOROSŁYCH, OCZYWIŚCIE!

UWAGA, DZIECI!

Możecie się pokazać w rubryce „Poznajemy się” – wystarczy przysłać zdjęcia i opowiedzieć o sobie i swoich pasjach.

UWAGA, RODZICE, NAUCZYCIELE, BIBLIOTEKARZE...!

W Waszej polonijnej szkole dzieje się coś ciekawego, planujecie duże wydarzenie lub konkurs dla polonijnych dzieci i młodzieży – napiszcie nam o tym. Opublikujemy informacje, pomożemy Wam dotrzeć do szerszego grona odbiorców. A może opowiecie nam o swojej szkole, placówce... Jak wygląda nauka, jakie wydarzenia miały miejsce, jak wspólnie spędzacie czas...? Zapraszamy do rubryki „Jest taka szkoła”.

Nasz e-mail: redakcja@kumpel.com.pl

Jeśli masz starsze rodzeństwo, powiedz mu o „Cogito dla Polonii”. To pismo dla nastolatków polonijnych z całego świata. Reportaże, ciekawe rozmowy, informacje o Polsce, a także materiały edukacyjne, które pomogą przygotować się do szkoły – wszystko znajdziecie w tym e-magazynie. Na łamach pisma można też pokazać swoją twórczość albo opowiedzieć o sobie i swojej szkole. Zapraszamy. **Wszystkie numery są dostępne w Polonijnej Bibliotece Cyfrowej: www.pbc.uw.edu.pl**

**KUMPEL
DLA POLONII**

POLSKIE BRACTWO
KAWALERÓW GUTENBERGA

Koordinator projektu:

prof. dr hab. Dariusz Kuźmina

Redaktor naczelna:

Agnieszka Wyganowska

Skład i łamanie graficzne:

IlustraDorka Dorota Domagała

Okładka: Sergey Novikov/Shutterstock.com

Zdjęcia: Shutterstock.com, domena publiczna/
Wikimedia Commons

Adres redakcji:

e-mail: redakcja@kumpel.com.pl
ul. Waszyngtona 146, lok. 302
04-076 Warszawa

Dystrybucja:

Polonijna Biblioteka Cyfrowa

Wydawca:

Polskie Bractwo Kawalerów Gutenberga
ul. Marywilska 34 E
03-228 Warszawa

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2024.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autorów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

ZNAM MOJĄ OJCZYZNĘ!

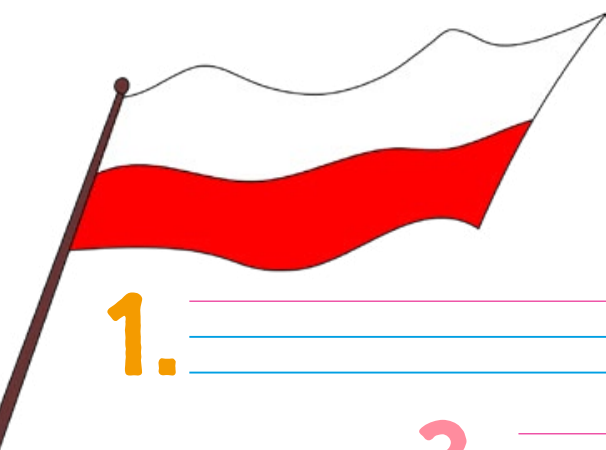
Uzupełnij wyrazami i liczbami znajdującymi się w ramce.

EUROPA * ZŁOTY * 2499 * FLAGA * WISŁA

* ANDRZEJ DUDA * CZECHY * GODŁO * RYSY * HYMN

* LITWA * MORZE BAŁTYCKIE * 16 * TATRY * WARSZAWA

SYMBOLE NARODOWE

1. _____
_____

2. _____
_____

3. _____
_____

MAMY TO

Polskie morze to _____.

Polskie góry to _____.

Najwyższy szczyt w Polsce to _____,

który ma _____ metrów wysokości.

Najdłuższa polska rzeka to _____.

WAŻNE INFORMACJE

KONTYNET: _____

STOLICA: _____

PREZYDENT: _____

PODZIELONA NA _____ WOJEWÓDZTW.

WALUTA: _____

SĄSIEDZI POLSKI:

1. Niemcy

2. _____

3. Słowacja

4. Ukraina

5. Białoruś

6. _____

7. Rosja

TO TRZEBA ZOBACZYĆ!

Kiedy będziesz w Polsce,
wybierz się z rodzicami w te miejsca.
Naprawdę warto.

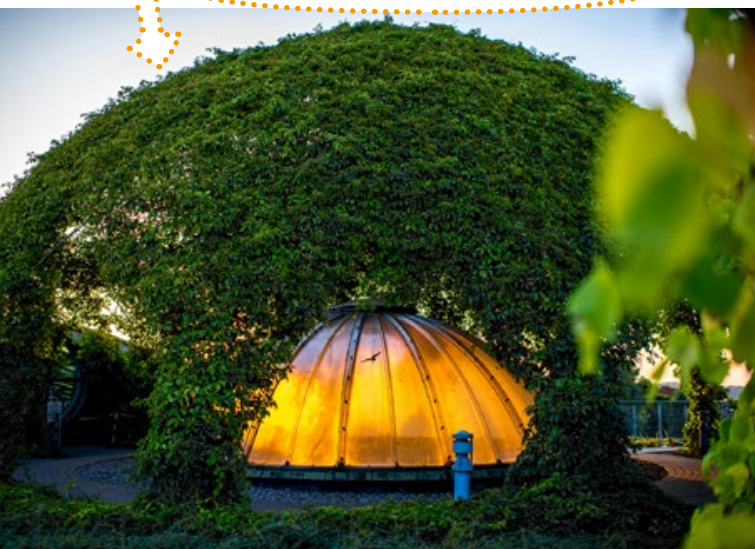
Ogród... na dachu

Znajduje się w Warszawie.
Na dachu Biblioteki
Uniwersyteckiej. To jeden
z największych i najpiękniejszych
ogrodów dachowych w Europie.
Można tam poczytać książki wśród
zieleni lub popodziwiać panoramę
stolicy Polski. Stamtąd spojrzysz
na Wisłę, Stadion Narodowy,
Most Świętokrzyski.

Wznoszącą się nad świetlikiem altanę
opłata winobluszcz pięciolistny.
Jesienią jest purpurowy.

Jest tu na przykład ogród złoty,
ogród srebrny, ogród zielony,
a w każdym rosą odpowiednie
rośliny, dopasowane
kolorystycznie. Na przykład
w ogrodzie złotym zobaczysz
żółto i pomarańczowo kwitnące
krzewy, między innymi forsycji,
a w srebrnym – srebrzystolistne
wierzby, biało kwitnący pięciornik
krzewiasty, a także kosodrzewinę
i jałowiec.

Obszary ogrodu połączone są
kładkami, ścieżkami, mostkami
i pergolami, na których rosą
pnące się rośliny.

Niezwykły obraz

Spójrz na ten okrągły budynek.
Jest niezwykły, prawda?
To muzeum we Wrocławiu.
A co się tutaj znajduje? Ogromny obraz pt. „Panorama Racławicka”.
Ma aż 114 metrów długości! Taką długość ma duże boisko piłkarskie.
Do tego 15 metrów wysokości.

Ile czasu malowano ten obraz? 9 miesięcy.
Ile farby zużyto? Ponad 750 kilogramów.
Ilu malarzy go malowało? Największy udział w pracy nad dziełem mieli Jan Styka i Wojciech Kossak. W powstawaniu obrazu brało udział jeszcze 7 malarzy.

Jak powstał obraz? Obraz został namalowany na płótnie żaglowym, sprowadzonym z Belgii w czternastu kawałkach o długości 15 metrów, które zszyto w jedną całość i rozpięto na specjalnym, stalowym rusztowaniu.

Co przedstawia dzieło? Różne momenty ze słynnej bitwy pod Racławicami, która miała miejsce 230 lat temu. Wojska polskie pod dowództwem generała Tadeusza Kościuszki odniosły wtedy zwycięstwo. Na obrazie przedstawiono różne sceny z bitwy, ale też grupki modlących się osób.

Oto
Tadeusz
Kościuszko.

Sceny z obrazu

Czy wiesz, że...

Żeby wszystko wyglądało jeszcze bardziej realistycznie, przed obrazem ustawiono różne elementy.

Są wąwozy, ścieżki, wozy, a nawet garnki. Czasem trudno się zorientować, gdzie kończy się obraz, a zaczyna dekoracja. Dzięki temu uzyskano efekt 3D, a ty możesz poczuć się, jakbyś sam znalazł się na polu bitwy.

KOLOROWE POWIEDZONKA

GROMADZĄ SIĘ NAD NIM CZARNE CHMURY

– Janek znowu dostał jedynkę
 – z żalem stwierdziła mama.
 – Gromadzą się nad nim czarne chmury – skomentował tata.
 Ania popatrzyła na Janka, a potem na niebo i troszkę się zdziwiła, bo dzisiaj była piękna pogoda. Ani jednej chmurki na niebie. Wtedy tata dodał:
 – Aniu, tu nie chodzi o pogodę. Nad Jankiem gromadzą się czarne chmury, czyli ma coraz większe kłopoty. Obawiamy się z mamą, że nie zda do następnej klasy.

Nad kimś gromadzą się czarne chmury = komuś grozi niebezpieczeństwo, jakaś klęska.

NIEBIESKI PTAK

- Z Kuby to taki niebieski ptak
- stwierdził dziadek.

Piotrek trochę się zaniepokoił, dlatego pobiegł do pokoju starszego brata. Zjrzał, ale dostrzegł tylko naburmuszonego Kubę.

Nie widział w nim żadnego podobieństwa do ptaka. Nawet niebieskich ubrań nie miał. Piotrek nic z tego nie rozumiał, więc podszedł do dziadka i zapytał:

- Ale dlaczego tak o nim mówicie? On nie jest żadnym ptakiem.
- Wiesz, Piotrusiu, niebieski ptak to ktoś, kto żyje bez troski i niczym się nie przejmuje – ani nauką, ani pracą.

Niebieski ptak
= człowiek lekkomyślny,
nieodpowiedzialny,
niemający określonego
zajęcia, próżniak.

WIELKIE i małe litery

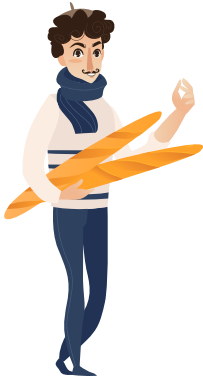
Oto mieszkańcy różnych krajów, kontynentów, planet...
Dopasuj do nich odpowiednie podpisy, uzupełniając
pierwsze litery.

olak

nglik

rancuz

skimos

ndianin

arsjanin

ZAPAMIĘTAJ!

WIELKĄ LITERĄ piszemy nazwy mieszkańców:

- **planet** (np. Ziemianin, Marsjanin),
- **kontynentów** (np. Europejczyk, Amerykanin, Azjata),
- **krajów** (np. Polak, Czeszka, Francuz),
- **regionów i krain geograficznych** (np. Ślązaczka, Kaszub),
- oraz **członków narodów, ras i szczepów** (np. Słowianin, Indianin).

Małą literą piszemy nazwy mieszkańców miast, osiedli i wsi, np. warszawiak, wrocławianin, paryżanka, londyńczyk, żoliborzanin (mieszkaniec dzielnicy Żoliborz w Warszawie).

UWAGA, PUŁAPKA!

Krakowiak (mieszkaniec Krakowskiego, takiego regionu),
ale **krakowiak** (mieszkaniec miasta Krakowa)

Zadanie dla ciebie A jak powiesz o sobie?

Jestem _____, bo mieszkam w _____
(kraj)

Jestem Polakiem, bo _____

Jestem _____, bo mieszkam w _____
(miasto/wieś)

Joanna Papuzińska

„Nasza mama czarodziejka”

Jak nasza mama zreperowała księżyc (fragment)

– Co ci się stało? – spytała nasza mama. – Dlaczego płaczesz?

– Buuuuu!... – rozplakał się wtedy księżyc na cały głos. – Chciałem zobaczyć, jak wygląda z bliska wielkie miasto, spuściłem się na dół, zaczepiłem o wysoką wieżę i obtłukłem sobie rożek!

Księżyc odstąpił białą chmurkę i mama zobaczyła, że ma odtracony dolny róg. Wyglądał zupełnie jak nadłamany rogalik.

– Co to będzie! – lamentował księżyc. – Kiedy zrobię się znów okrągły, będę wyglądał jak plasterek sera nadgryziony przez myszy! Wszyscy mnie wyśmieją!

– Cicho – powiedziała mu mama. – Cicho, bo pobudzisz dzieci. Chodź tu na balkon, połóż się na leżaku i poświeć mi, a ja spróbuję wymyślić jakąś radę na twoje zmartwienie.

Księżyc podpłynął do balkonu i ułożył się ostrożnie na leżaku. A mama założyła szlafrok, pantofle i poszła do kuchni. Cichutko wyciągnęła stolnicę, mąkę, jaja, śmietanę i zagniotła wielki kawał żółciutkiego ciasta. Z tego ciasta ulepiła rożek, taki, jakiego brakowało księżycowi.

– Siedz teraz spokojnie – powiedziała – to ci przyprawię ten twój nieszczęsny rożek.

Okleiła mama księżycowi brodę ciastem, równiutko, i wylepiła taki sam rożek, jak ten, co się obtłukł. Potem wzięła jeszcze parę skórek pomarańczowych i skórkami, jak plastrami, przylepiła ciasto do księżycy.

– Gotowe! – powiedziała. – Za kilka dni rożek ci przyrośnie i będziesz mógł te plasterki wyrzucić. Ale pamiętaj, na drugi raz nie bądź gapą, omijaj sterczące dachy i wysokie wieże. Przecież mogłeś się rozbić na kawałki!

(Źródło: www.wolnelektury.pl)

Zadanie 1.

Dlaczego księżyc opuścił się na dół i zaczepił o wieżę?

- A. Chciał zobaczyć śpiące dzieci.
- B. Źle się poczuł.
- C. Był ciekawy, jak wygląda wielkie miasto.
- D. Chciał spotkać się z mamą.

Zadanie 2.

Co czuł księżyc, kiedy obtłukł sobie rożek?

- A. Nie przejął się tym.
- B. Cieszył się, że przeżył przygodę.
- C. Bał się, że mama się zdenerwuje.
- D. Był bardzo zmartwiony.

Zadanie 3.

W jaki sposób mama pomogła księżycowi?

- A. Dała mu dobrą radę.
- B. Kazała mu świecić wyżej na niebie.
- C. Poprosiła, by zamieszkał na balkonie.
- D. Użyła ciasta, by naprawić rożek.

Zadanie 4.

Otocz pętlą pierwsze litery w nazwiskach autorów. Następnie uporządkuj książki zgodnie z kolejnością alfabetyczną nazwisk. Wstaw odpowiednie numery w pustych kwadratach.

- Czesław Centkiewicz, „Anaruk, chłopiec z Grenlandii”
- Maria Krüger, „Karolcia”
- Mira Jaworczakowa, „Oto jest Kasia”
- Joanna Papuzińska, „Nasza mama czarodziejka”

Zadanie 5.

Ułóż poprawne i zrozumiałe zdania z podanymi wyrazami.

1) mieć, duża, rodzina

---

2) Dzień Mamy, świętować, maj

---

3) dostać, niespodzianka, zaskoczona

ODPOWIEDZI:
Zadanie 1. C,
Zadanie 2. D,
Zadanie 3. D
Zadanie 4.
Zadanie 5.
Przykładowe zdania:
1) Mam dużą rodzinę.
2) Dzień Mamy
świętujemy w maju.
3) Mama będzie
zaskoczona, bo dostanie
niespodziankę.

1, 2, 3, Start!

Zaczynasz uczyć się
języka polskiego?

To rubryka właśnie
dla ciebie!

MAJ

26

DZIEŃ
MATKI

MOJA MAMA MA NA IMIĘ

I JEST MOJĄ
SUPERBOHATERKĄ, PONIEWAŻ...

BARDZO MNIE KOCHA

JEŹDZI ZE MNĄ
NA ROWERZE

CHODZI ZE MNĄ
DO PARKU

PRZYTUŁA MNIE

Dopisz, dlaczego twoja
mama jest superbohaterką.

GOTUJE PYSZNE OBIADY

26 MAJA JEST DZIEŃ MATKI. EWA I PIOTREK CHCĄ ZROBIĆ MAMIE NIESPODZIANKĘ. EWA NARYSOWAŁA PIĘKNY RYSUNEK, A PIOTREK KUPIŁ TULIPANY. EWA CHCE PÓJŚĆ Z MAMĄ NA LODY, A PÓŹNIEJ NA SPACER DO PARKU. PIOTREK CHCE ZAPROSIĆ MAMĘ DO KINA, A POTEM DO KAWIARNI NA CIASTKO.

A TY, NARYSOWAŁAŚ/NARYSOWAŁEŚ RYSUNEK
DLA MAMY? A MOŻE MASZ INNY POMYSŁ?

KARTKA DLA MAMY

ZADANIA DLA CIEBIE

1) UZUPEŁNIJ ZDANIA WYRAZAMI Z RAMKI.

KINA • KWIATY • RYSUNEK • MAMĘ

BARDZO KOCHAM MOJĄ _____ .

LUBIĘ CHODZIĆ DO _____

Z MOJĄ MAMĄ.

EWA NARYSOWAŁA _____

DLA MAMY.

PIOTREK KUPIŁ MAMIE _____
ŻYCZENIA.

I ZŁOŻYŁ

2) ROZWIĄŻ REBUS.

~~LINY~~

~~K~~

~~JKO~~

i

Przygotowała: Anna Sikora

Klucz żurawi.

Stada **ŻURAWI** lecą w kluczach lub skośnych szeregach. Wydają donośny głos zwany klangorem, który przypomina głos trąbki. To może zapowiedź balu, bo ptaki te uwielbiają tańce. Żurawie podskakują, kłaniają się i wykonują figury niczym w balecie. Co za widok!

11 000 metrów

Sęp plamisty

10 000 metrów

Żuraw

Bocian lata na wysokości 4800 metrów. A żuraw? Jeszcze wyżej. Potrafi wznieść się na wysokość 10 000 metrów. Jeszcze wyżej lata tylko jeden ptak - sęp plamisty (ponad 11 000 metrów). Czy to dużo? Na takich wysokościach latają samoloty pasażerskie! Żuraw i sęp bez problemu przelecieliby nad najwyższym szczytem Ziemi, który ma 8848 metrów (Mount Everest).

9000 metrów

8000 metrów

7000 metrów

6000 metrów

5000 metrów

4000 metrów

3000 metrów

Bocian

PTAKI POLSKI

Pisklęta już kilka godzin po wykluciu biegają i zdobywają pokarm. Słodziaki, prawda?!

CZAJKA TO NIEWIELKI PTASZEK Z FILUTERNYM CZUBKIEM. ZADZIWIĄ NIEZWYKŁYMI POWIETRZNYMI AKROBACJAMI – KRĘCI BECZKI, PIKUJE, KOZIOŁKUJE... DO TEGO CZAJKA JEST SUPERODWAŻNA. GDY DOSTRZEŻE WROGA, NIE UCIEKA, A ROBI AWANTURĘ.

CHARAKTERYSTYCZNYM GŁOSEM **BOCIANA** JEST KLEKOT, KTÓRY MOŻNA USŁYSZEĆ W CZASIE POWITANIA, ALE I GDY JEST ZANIEPOKOJONY.

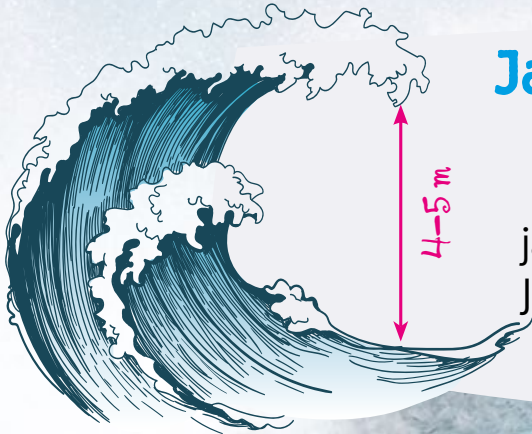
W czasie wychowywania młodych bocian musi upolować wiele pożywienia, bo pisklęta są ciągle głodne.

Podczas klekotu bocian specyficznie wygina szyję.

Nad morzem

Najczęściej to wiatr powoduje powstawanie fal. Ale wywołać je może także kamyk rzucony na tafłę wody, łódź poruszająca się po wodzie, trzęsienia ziemi lub wybuchy podwodne, a nawet działanie Księżyca i Słońca.

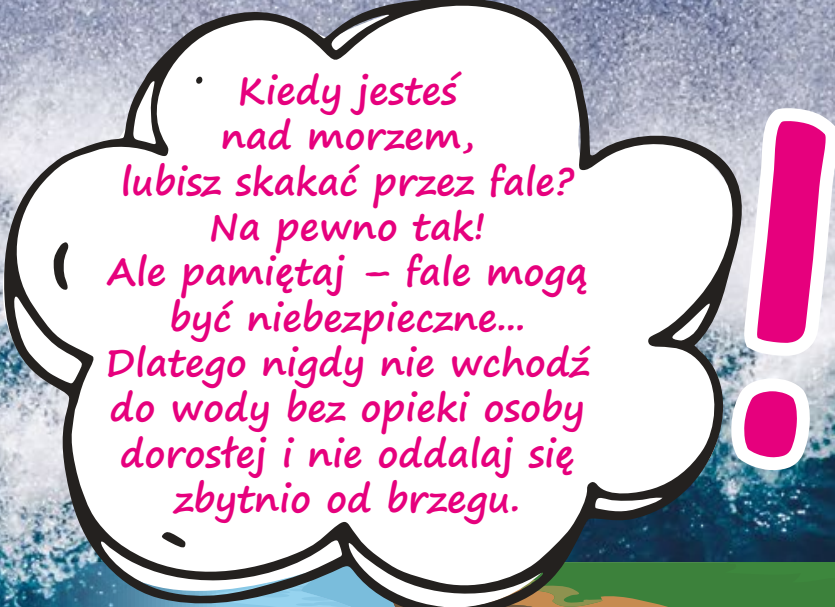
Jaką wysokość mają morskie fale?

Zwykle wysokość fal na Morzu Bałtyckim wynosi 4–5 metrów – to mniej więcej tyle, jakby fala sięgała do drugiego piętra w bloku. Jednak w czasie bardzo silnych sztormów fale mogą być nawet 2–3 razy wyższe.

Czy tsunami jest groźne?

Tsunami to ogromne fale, które powstają na skutek podwodnego trzęsienia ziemi lub wybuchu wulkanów. Te fale na pełnym morzu są niewielkie, ale gdy docierają do brzegów lądów, osiągają wysokość kilkudziesięciu metrów! Tsunami powodują ogromne zniszczenia. Wielkie fale tsunami kojarzą się zwykle z odległymi od Polski rejonami. Ale jakieś 500 lat temu przez Bałtyk też przeszła potężna fala.

Kiedy jesteś nad morzem, lubisz skakać przez fale? Na pewno tak! Ale pamiętaj – fale mogą być niebezpieczne... Dlatego nigdy nie wchodź do wody bez opieki osoby dorosłej i nie oddalaj się zbyt od brzegu.

Co to jest klif?

To wysoki i stromy brzeg. Fale podcinają takie ściany, a woda zabiera piach i nieraz rosnące przy brzegu rośliny.

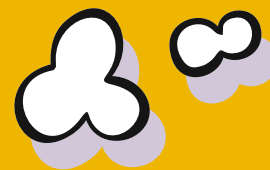
Najwyższym klifem w Polsce jest Gosań. To wzgórze o wysokości ponad 93 metry nad poziomem morza. Znajdziesz je na wyspie Wolin.

Poproś o pomoc starsze rodzeństwo, rodziców...
i przyslijcie żart e-mailem na adres redakcji:
redakcja@kumpel.com.pl
(w temacie: ŻART).
Najśmieszniejsze żarty będziemy publikować
w kolejnych numerach „Kumpla dla Polonii”.

ZNASZ JAKIŚ FAJNY ŻART?

Wsiada zebra do taksówki,
a taksówkarz mówi do niej:
– Proszę zapiąć pasy!

Ile jest piorunów podczas burzy?
Od groma.

Jak się nazywa zmarznęta owca?
Lodowca.

Czemu bociany odlatują
na zimę do ciepłych
krajów? Bo na piechotę mają
za daleko.

Mama woła dziecko na podwórku:
– Janek, do domu!
– A co? Spać mi się chce?
– Nie! Głodny jesteś!

Przychodzi do fotografa
zebra z pingwinem zro-
bić sobie zdjęcie.

– Kolorowe czy czarno-
-białe? – pyta fotograf.
– A jak myślisz? – od-
powiada zebra.

Przychodzi zajączek do sklepu i pyta:
– Po ile jest piernik?

– Dwa złote za kilogram – odpowiada
sprzedawca.

– Hm, to drogo. A po ile są okruszki? –
pyta zajączek.

– He, he – śmieje się sprzedawca. –
Okruszki są za darmo.

Na to zajączek uradowany:

– To poproszę dwa kilo okruszków.

Co robi pająk w komputerze?
Szuka swojego miejsca w sieci.

Kto jest bardziej podobny do swojej mamy?

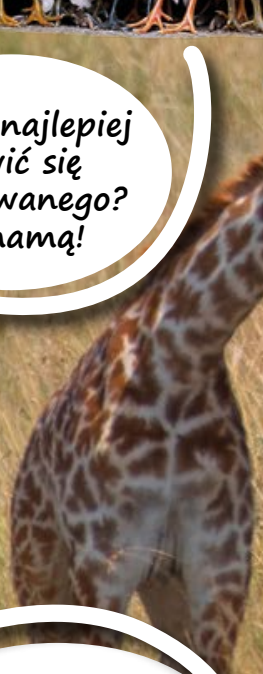
Gdzie jest najbezpieczniej na świecie? U mamusi pod skrzydłami.

Z kim najlepiej bawić się w chowanego? Z mamą!

MAMY I ICH DZIECI

Fajnie przytulić się do mamy.

Daleko jeszcze? Już mnie nogi bołą.

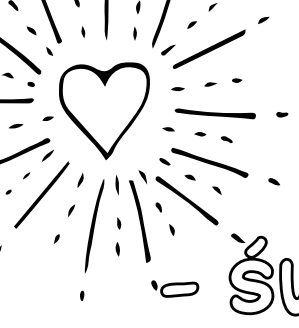
DZIECIAKI, NIE JESTEM TAKSÓWKĄ.

Dzieci to czasem potrafią wejść na głowę!

Fot. Nilesz Pathrod, Cirhan Carp, Lukyanova Natalia, reiner, Bruce MacQueen, Matthew Troke, Evelyn D. Harrison, Japan's Hiroworks/Shutterstock.com

26 MAJA

- ŚWIĘTUJEMY DZIEŃ MAMY!

SUPERMAMA

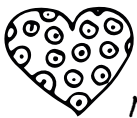
MÓJ PREZENT DLA MAMY:

- LAURKA Z WIELKIM SERCEM
- WŁASNORĘCZNIE PRZYGOTOWANA KANAPKA
- NICZYM NIEZAKŁÓCONA POOBIEDNIA DRZEMKA
- IO PRZYTULASKÓW
- DZIEŃ PO KRÓLEWSKU (ROBIĘ WSZYSTKO, O CO MAMA POPROSI)
- PACHNĄCA KĄPIEL Z PIANĄ

MOJA WYGLĄDA TAK:

POSTAW I NIE ZAPOMNIJ,
ŻEBY PREZENT WRĘCZYĆ
LUB WYKONAĆ.

MOJA MAMA

MA NA IMIĘ _____

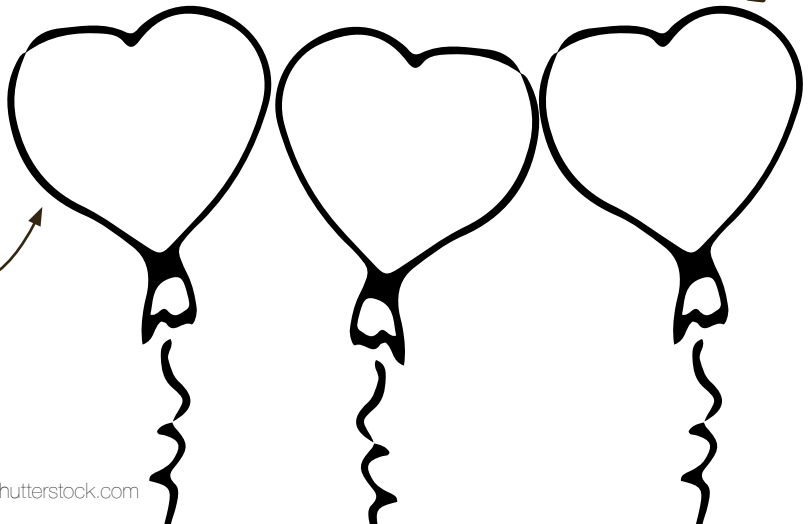
JEST NAJLEPSZA W _____

NAJBARDZIEJ NA ŚWIECIE LUBI _____

CIĄGLE POWTARZA _____

LUBI RAZEM ZE MNĄ _____

MARZY O _____

A JA JĄ KOCHAM ZA _____

1 CZERWCA – ŚWIĘTUJEMY DZIEŃ DZIECKA! WSZYSTKO O MNIE

IMIĘ I NAZWISKO

ULUBIONE MIEJSCE

URODZINY

ZWIERZĘTA

ULUBIONE JEDZENIE

ULUBIONA PIOSENKA

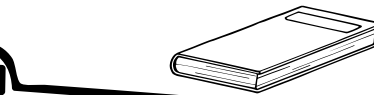
ULUBIONA KSIĄŻKA

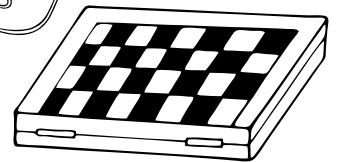
HOBBY

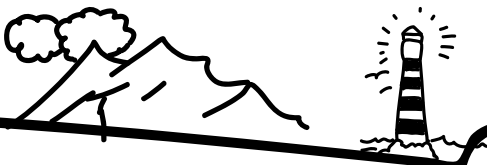
ULUBIONY FILM

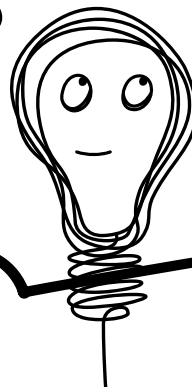
MARZĘ O

ULUBIONE WAKACJE

KIEDY DOROSNĘ, BĘDĘ

Gabriel Kaczor,
uczeń klasy 5
(PSD im. Henryka
Sienkiewicza, Brooklyn, NY)
- laureat konkursu
„MAM W SERCU POLSKĘ!”

Polska to kraj moich rodziców i dziadków, tam się urodziłem i wychowałem. Rodzice bardzo dbają, abym znał swoje pochodzenie. By zaszcześcić we mnie miłość do Polski, podróżujemy tam, odkąd pamiętam. Dzięki temu mogę z bliska poznawać polską tradycję i kulturę.

Zawsze, jak myślę o Polsce, to przed oczami mam moją rodzinę, rześkie poranki z rosą na trawie, słoneczne dni i wieczory spędzone z kuzynami na nasłuchiwanie świerszczy i oglądaniu malowniczych zachodów słońca. Nawet teraz, jak to piszę, to czuję zapach Polski. Tak! Bo Polska ma swój zapach. To zapach świeżo skoszonego siana, zapach złotych zbóż, padającego deszczu, zapach naleśników babci Ali. Polska to przede wszystkim moja rodzina, z którą się spotykamy, razem spędzamy czas. Polska to moi przyjaciele, moja Ojczyzna, miejsce, z którym wiążą się moje najwspanialsze wspomnienia.

Jest wiele powodów, dla których kocham Polskę – za Morze Bałtyckie, za kopalnie soli, za rezerваты przyrody, za góry, jeziora, lasy, za piękne zabytki, za waleczną historię, za małe miasteczka i urokliwe wsie, za piękne pejzaże, które podziwiam każdego dnia, spędzając tam lato. Polacy są bardzo gościnnym narodem ze wspaniałą tradycyjną kuchnią. Osobiście uwielbiam paszteciki i pierogi, których nikt nie robi lepiej od mojej babci.

Polska to piękny kraj, a święta tam spędzone są wyjątkowe. Śmigus-dyngus w Wielkanoc, śpiewanie kolęd o północy w kościele w Boże Narodzenie, wywieszanie flagi w dniu 2 maja – moi rodzice pielęgnują wszystkie te tradycje i zwyczaje. Tu w Nowym Jorku też mamy sianko na wigilijnym stole. Znam polskie kolędy. Malowanie jajek wielkanocnych to ulubione zajęcie mojej małej siostry. Co roku mamy ich pełen koszyk! Wszystkie święta patriotyczne są okazją do założenia biało-czerwonego stroju. Uwielbiam go!

Mimo że urodziłem się w Stanach Zjednoczonych, czuję się wielkim patriotą. Uczę się języka polskiego i historii naszego kraju, uczestniczę w świętach narodowych organizowanych przez moją polską szkołę. Każdego roku bierzemy udział w akcji „Szkoła do Hymnu”. W ubiegłym roku nasza klasa uczestniczyła też w akcji „Bo lubię język polski”. My wcale nie udawaliśmy! My naprawdę bardzo lubimy język polski!

Na tym zdjęciu odbieram dyplom za zajęcie II miejsca w konkursie patriotycznym.

Cała nasza rodzina bierze udział w Paradzie Pułaskiego. Czasami pada deszcz, innym razem świeci mocno słońce, a my maszerujemy. W tym roku na Paradzie mogliśmy zobaczyć prezydenta Polski Andrzeja Dudę. Po raz pierwszy otwierał Paradę Pułaskiego! Dumni, w czerwonych koszulkach maszerujemy 5 Aleją na Manhattanie, okazując przywiązanie i miłość do Polski.

W tym roku nasza szkoła obchodziła jubileusz 95-lecia. Brałem udział w konkursach organizowanych z tej okazji. Mój wiersz został zauważony przez jury i wyróżniony. Cieszyłem się nie tylko ja, ale i cała moja rodzina.

„Polska Szkoła”

*Czekam co tydzień z niecierpliwością,
by do polskiej szkoły iść z przyjemnością!
Henryk Sienkiewicz szkole i nam patronuje,
od pokoleń patriotyczne postawy kształtuje.
W naszej szkole wspaniałe chwile spędzamy,
dużo się uczymy, czytamy, a nawet śpiewamy.
O polskiej historii i tradycjach pani uczy nas,
bo w Polsce jeszcze nie było wielu z nas.
Dziś w dniu Twojego święta, Droga Szkoło,
życzymy Ci wielu dziesiątek lat w pokoju.
Kartki, wiersze i prace plastyczne dedykujemy,
hymn szkolny śpiewamy, bo bardzo Cię kochamy!*

„Za duży na bajki”

Autor: Agnieszka Dąbrowska
Wydawnictwo Agora dla dzieci

Waldek ma swoje PIRYTETY, a najważniejszy z nich to turniej gamingowy. Ma też szczęście, bo jego mama doskonale to rozumie. Wprawdzie jest trochę nadopiekuńcza, ale mniejsza o to. Jego świat staje jednak na głowie, gdy mama musi nagle pójść do szpitala, a chłopcem ma się zająć szalona ciotka Mariolka. Wprowadza w jego życie nieznaną mu dotąd dyscyplinę, zmienia dietę na zdrową i zmusza do uprawiania sportów, których Waldek nie znosi. Jakby tego było mało, team chłopca się sypie, a wyjazd na wymarzony turniej wisi na włosku... Nie ma rady, Waldek będzie musiał stawić czoła wyzwaniom. Tylko czy potrafi?

ZABAWNA
HISTORIA
O DORASTANIU,
WIELKIEJ PASJI
I SILE PRZYJAŹNI.

Zapraszamy
na spotkanie
z bohaterami,
którzy mogliby
być twoimi
kumplami z klasy
czy z podwórka.

COŚ DLA
WIELBICIELI
PRZYGÓD
I NIEOCZEKIWANYCH
ZWROTÓW AKCJI.

Na podstawie dwu części książki
„Za duży na bajki” powstały filmy
fabularne. Zapraszamy do oglądania!

WIERSZOWISKO – Festiwal Polskiej Poezji dla Dzieci – ale się działo!

Są wydarzenia, które na stałe wpisały się w kalendarz polonijnych spotkań w Holandii, pod które układa się inne plany. Takim wydarzeniem jest Wierszowisko – Festiwal Polskiej Poezji dla Dzieci, organizowany przez Forum Polskich Szkół w Holandii, który odbył się już po raz 23. Teatr 't Mozaiek w Wijchen po raz kolejny wypełnił się polonijną publicznością, a scena stała miejscem pięknych występów uczniów i uczennic szkół sobotnich z całej Holandii.

W tegorocznej edycji można było obejrzeć 10 przedstawień grupowych przygotowanych przez szkoły, w których polskie wiersze recytowało aż 137 uczestników w wieku

od 3 do 15 lat. Na scenie pojawiły się kolorowe dekoracje, rekwizyty, a aktorzy ubrani byli w wymyślne stroje. Występy okraszone były muzyką, tańcami, ale najważniejsze były recytowane teksty, wiersze polskich autorów.

Temat Wierszowiska brzmiał: „I łaciate, i kudłate, pręgowane i skrzydlate, te, co skaczą i fruwiąją, na Wierszowisko zapraszają”. Zwierzęta okazały się bardzo wdzięcznym tematem, nie było problemów ze znalezieniem repertuaru. 10-minutowe występy oglądało się z przyjemnością, którą potęgowała dobra atmosfera konkursu i przyjazna publiczność.

Wygrała Polska Szkoła Breda-Roosendaal, której przedstawienie „Bezsenna noc letniej” raz po raz wywoływało wśród publiczności wybuchy śmiechu i przerywane było oklaskami. Miejsce II zdobyła debiutująca w występach grupowych Polska Szkoła Amersfoort za inscenizację wiersza Agnieszki Frączek „Poznańskie koziołki”. Makieta poznańskiego ratusza przygotowana jako dekoracja była imponująca!

Z pucharem za III miejsce pozowała do zdjęć grupa z Polskiej Szkoły w Eindhoven. Przedstawienie „Historia krzyżaka co z muchami miał zatarg” napisane było przez nauczycielki ze szkoły na podstawie kilku wierszy. Nagroda dodatkowa, Puchar Konsula, za przedstawienie „Spotkanie z autorem” trafiła do Polskiej Szkoły w Tilburgu, zwycięzców poprzedniego Wierszowiska. Spektakl z przesłaniem (o zaletach czytania) był kompilacją wierszy wielu autorów.

Wierszowisko to festiwal i choć najważniejsze rzeczy działy się na scenie to i w foyer teatru pełno było dodatkowych atrakcji. Była okazja do spotkania i rozmowy z pisarzami, kupienia ich książek, poproszenia o dedykację. Po raz pierwszy gościem z Polski był Rafał Witek, autor ponad 50 książek dla dzieci i wielu wierszy, który spytany o wrażenia po

Wierszowisku powiedział tak: *Jestem pod ogromnym wrażeniem. Widzę, że tutaj polska poezja żyje, wiersze żyją, a dzieci dają im nowe życie.*

Swoją wystawę miały też fotografie nadesłane na konkurs „Polska w obiektywie polonijnego dziecka”, który również jest organizowany przez Forum Polskich Szkół w Holandii. Dodatkową atrakcją tegorocznego wydarzenia była loteria fantowa, w której do wygrania były bilety na polskie spektakle i koncerty.

Zapraszamy do obejrzenia licznych relacji filmowych i fotograficznych z Wierszowiska na stronie wydarzenia www.wierszowisko.com

Tekst: Agnieszka Lonska,
fot. materiały prasowe, Paweł Staśkiewicz

ELIZA ORZESZKOWA

(1841–1910)

**ZNANA
POLSKA PISARKA.**

Eliza Orzeszkowa na fotografii z 1904 roku

Interesował ją też temat wsi i pomocy jej mieszkańcom. Przejmował ją los ubogich, nieakceptowanych, słabszych ludzi, o czym pisała również w swoich utworach. Eliza Orzeszkowa była również współzałożycielką szkoły wiejskiej w Ludwinowie (gdzie wtedy mieszkała). Zachęcała też kobiety, by się kształciły, podejmowały pracę, by dbały o swój rozwój.

Już jako mała dziewczynka uwielbiała czytać i deklamować poezję. Szybko zaczęła przejawiać talent literacki, a pisała wtedy głównie opowiadania. Jej najbardziej znana powieść to „Nad Niemnem”. Utwory Elizy Orzeszkowej przetłumaczono na wiele języków świata. Dwukrotnie była nominowana do bardzo znanej, światowej nagrody – Nagrody Nobla, co świadczy o tym, że jej twórczość była ważna i ceniona.

Była wielką patriotką – pomagała polskim powstańcom, wydawała polskie książki. Było to bardzo ważne, bo Polski nie było wtedy na mapach świata, a Polacy próbowali walczyć o niepodległość!